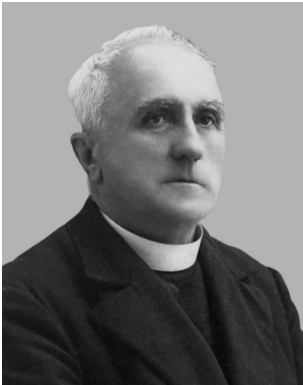

В. Г. Гримич

Абрам Йосип

АБРАМ Йосип (Йоже; Abram Josip, Jože; псевд. – Байда Козак, Трентар, Мостар; 02. 02. 1875, с. Штаньель, Словенія – 22. 06. 1938, Любляна) – словенський письменник, перекладач, шевченкознавець. Закін. духовну семінарію в м. Ґориця (1899). Усе життя працював священником у селах Примор. Словенії. 1895 у часописі «Dom in svet» (ч. 21) опубл. перший твір – романт. баладу «Українес», позначену впливом поезики укр. нар. пісні; а 1898 в часописі для дітей «Angeljček» (ч. 7) – поезію «Rodnemu jeziku. Poleg maloruskega izvirnika», яка є перекладом вірша С. Воробкевича «Рідна мова»; обидва твори підписані криптонімом «J. A.» Популярність А. принесли поет. перекл. творів Т. Шевченка. 1907 і 1908 в Любляні вийшов «Kobzar. Izbrane pesmi Tarasa Ševšenka», «Kobzar Tarasa Ševšenka. II del». До видання увійшли 43 твори поета, серед них: «Катерина», «Причинна», «Гайдамаки», «Заповіт», «Холодний яр», а також докладні розвідки з історії України, зокрема гайдамац. руху, різних аспектів творчості Т. Шевченка. А. – автор статей, опубл. у часописі «Dom in svet»: «Ob Taras-Ševšenkovem grobu» (1901, ч. 5), «Slovinci v Rusinih» (1902, ч. 2), «Ukrajinsko vprašanje» (1905, ч. 7), «Maloruski narodne pesmi in kolomejke» (1907, ч. 2–3), «Taras Ševšenko. Ob stoletnici rojstva» (1914, ч. 6–8), «Mazepovec» (1917, ч. 5–6). В архіві митця зберігається в рукописі й датована 1909 порівняльна студія «Krščanska demokrata S. Gregorčič – Ševšenko», присвяч. зіставленню філос., естет. і соц. мотивів у творчості духовно близьких словен. й укр. поетів. Чимало згадок про Т. Шевченка містять і такі публікації А., як «Janez Ostap Krek – zaporoški kozak» // «Naša moč», 1917–18, ч. 47, «Spomini na dr. Jan. Ev. Kreka» // «Mentor» 1926–27, ч. 3–10, «Dr. Janez Ev. Krek. Ob desetletnici smrti» («Koledar Goriške Mohorjeve družbe, 1928) тощо. Завдяки працям А. і його перекл. поезія Т. Шевченка на поч. 20 ст. стала визнач. явищем літ. і сусп. життя Словенії. 1997 упорядкована Й. Краглем вийшла зб. друк. у

періодиці за життя А. есеїв про словен. гори і словен. альпінізм «Moja Trenta».

Рекомендована література

1. Гнатюк В. Словінський переклад Шевченкових поезій // ЛНВ. 1906. Кн. 5;
2. Ющук І. Український струмінь у словенській поезії кінця 19 – початку 20 ст. // СЛФ. 1967. Вип. 3;
3. Гримич В. Г. Від покоління до покоління // Всесвіт. 1978. № 3;
4. Його ж. За Кобзаревою луною. Стаття перша // Там само. 1981. № 3.

Бібліографічний опис:

Абрам Йосип / В. Г. Гримич // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42204>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).